

ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๑
<http://chumchon.cdd.go.th/>

จุลสาร

ส่งเสริมการเรียนรู้ ของชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจเกษตรผสมผสานแปรรูป...
ศิลปะการขายแบบชาวบ้านดอนแก้ว

ต้น
แบบ

การร่วมคิด ร่วมทำ สู่ทางรอดที่ยั่งยืน

พัฒนา คือ สร้างสรรค์ หน้า ๔-๕

บ้านดอนแก้ว

ต.ร่องเคาะ อ.วังเหนือ จ.ลำปาง

กรมการพัฒนารัฐบาล
ร่วมกับ CAT
พัฒนาระบบสำรวจข้อมูล
แบบดิจิทัล
(Digital Survey)

พช. นิวส์ หน้า ๒

เติมพลังชุมชน
หน้า ๓

รอบรู้ พช.
หน้า ๖

Check In ชุมชน
หน้า ๗

เคล็ดลับสู่ความสุข
หน้า ๘

อินเทอร์เน็ต
เพื่อประชาชน:
การพัฒนาประเทศไทยด้วย
เทคโนโลยีดิจิทัล

ศูนย์สาริต
การตลาด
(เขื่อนขอมชุมชน)

คนเก่ง
หัวใจแกร่ง
แห่งบ้านศรีดอนชัย

นอนไม่หลับ
ทำไม

กรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับ CAT พัฒนาระบบสำรวจข้อมูลแบบดิจิทัล (Digital Survey)

นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน และ พันเอก สรรพชัย หุวะนันทน์ กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) พร้อมผู้บริหาร ทั้ง ๒ ฝ่าย ร่วมลงนามความร่วมมือในการจัดทำระบบสำรวจจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล (Digital Survey) โครงการความร่วมมือในการจัดทำระบบสำรวจจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา

บริษัท กสท โทรคมนาคม จะจัดทำและพัฒนาระบบสำรวจและเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. ๒ค) ในรูปแบบของ Application สำหรับการใช้งานสำรวจจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้ใช้งานสามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ซึ่งคาดว่าจะเริ่มให้บริการภายในปี ๒๕๖๒ นี้

จากที่กรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นต้นมา ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ กรมฯ ได้ดำเนินการบริหารจัดการเก็บข้อมูล จปฐ. จำนวน ๑๒,๙๔๑,๓๖๔ ครัวเรือน อย่างมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีอาสาสมัครจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ซึ่งเป็นคนในหมู่บ้าน จำนวน ๓๒๓,๓๗๕ คน ใช้แบบสอบถามในการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือน ผู้บันทึกข้อมูล จปฐ. จำนวน ๑๔,๖๔๔ คน นำข้อมูลจากแบบสำรวจมาบันทึกลงในระบบ ทำการประมวลผลข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล และนำเสนอผลการจัดเก็บข้อมูลในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/อำเภอ/จังหวัด เพื่อสรุปเป็นภาพรวมตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด จนถึงระดับประเทศ

การพัฒนาแบบของระบบสำรวจและเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. ๒ค) โดยการนำเทคโนโลยีโมบายล์แอปพลิเคชัน (Mobile Application) จะช่วยให้กระบวนการจัดเก็บข้อมูลภาคสนามมีความรวดเร็ว ผู้จัดเก็บข้อมูลสามารถบันทึกข้อมูลได้ในเวลาเดียวกัน ลดขั้นตอนการบันทึกข้อมูล มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และทันต่อความต้องการใช้งานมากกว่าโปรแกรมที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

การนำเทคโนโลยีนี้เข้ามาช่วยงานจะทำให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัว รวดเร็ว และมีเพิ่มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าถึงเทคโนโลยี รวมถึงการนำข้อมูล จปฐ.ไปใช้วางแผนพัฒนาและแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด และเป็นการเตรียมความพร้อมขององค์กร เพื่อให้เป็นศูนย์กลางข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ รวดเร็ว ตรวจสอบได้ รวมถึงรองรับการขับเคลื่อนโครงการเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัล หรือ Thailand ๔.๐ ต่อไป

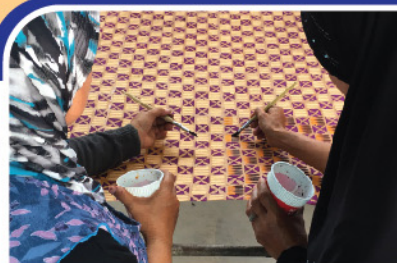
ข้อมูลโดย : ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน

พช.เร่งขับเคลื่อน “ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี” ชุมวัดกรรมผสมผสานกับวิถีชีวิต ปัน “แอ่งเล็ก” แหล่งท่องเที่ยวขนาดเล็กระดับหมู่บ้าน สร้างเศรษฐกิจฐานราก ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมโครงการ “ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี” แบ่งออกเป็น ๓ ช่วงคือ ช่วงแรกในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑ จะจัดสัมมนาการขับเคลื่อนชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ทำการประชาสัมพันธ์และตลาดออนไลน์ เพื่อสร้างความรับรู้ใหม่ทุกภาคส่วน เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง และจัดตั้งศูนย์การจัดการและประเมินผล OTOP นวัตวิถี ช่วงที่ ๒ ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ มีการจัดสัมมนาย่อยการขับเคลื่อนชุมชนท่องเที่ยว จากนั้นทำการสร้างรับรู้ใหม่ทุกภาคส่วน เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง และเผยแพร่ความก้าวหน้าในเรื่อง OTOP นวัตวิถี ทำการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่ม D ปรับตัวสู่การพัฒนาในชุมชนท่องเที่ยว ทำการยกระดับมาตรฐานสินค้าอาหาร OTOP รสไทยแท้ ทำการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP โดยโรงเรียน OTOP ประกวดชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี กระตุ้นแรงจูงใจกลุ่มเป้าหมายเดินทางท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และติดตามประเมินผล การให้คำแนะนำและแนวทางแก้ไขปัญหา

ช่วงที่ ๓ เดือนกันยายน ๒๕๖๑ เน้นหนักไปที่การจัดประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้แก่ทุกภาคส่วนทั้งความก้าวหน้าและความสำเร็จของ OTOP นวัตวิถี จากนั้นจัดแสดงผลงานประกาศความสำเร็จเป้าหมายความสำเร็จของโครงการที่ตั้งไว้ คือ ผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่ม D ได้รับการพัฒนา รายได้เฉพาะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๐ ชุมชน/หมู่บ้าน ได้รับการพัฒนาด้านการจัดการท่องเที่ยวชุมชน จำนวน ๓,๒๗๓ ชุมชน/หมู่บ้าน กระจายใน ๗๖ จังหวัด และผ่านการประเมินระดับมั่งมี ศรีสุข ตามเกณฑ์ และตัวชี้วัดหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงมหาดไทย

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการดังกล่าวซึ่งช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยมีการกระจายรายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของกลุ่มเป้าหมาย เกิดชุมชนเข้มแข็ง ยั่งยืน มีการเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาแบบบูรณาการทุกพื้นที่เป้าหมาย ครอบคลุมรอบอุบลราชธานี กลับบ้าน ประกอบอาชีพ มีรายได้ อยู่ในชุมชนอย่างมีความสุขอีกด้วย

เคยได้ยินคนสอนให้คิด ว่าถ้าจะมีรายได้เพิ่ม รายจ่ายลด ทำคนเดียวไม่ได้ ต้อง “รวมกันซื้อ” ซื้อคราวละมากๆ จะได้ของถูก อาจมีเครดิตซื้อก่อนจ่ายทีหลังด้วย การสร้างพลังต่อรองเพื่อกำหนดราคาผลผลิต ด้วยปริมาณผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ จำนวนมากพอ สร้างความสนใจความต้องการให้คนกลาง ถ้ามาที่บ้านนี้แล้ว ได้ของดี ได้ครบ ได้พอ ขายต่อมีกำไร และสะดวกในการทำธุรกิจระหว่างกัน เป็นประโยชน์ของ “การรวมกันขาย”

“ถ้าไรมาก ถ้าไบน้อย ถ้าไบน้อย ถ้าไรมาก” ธุรกิจ มีต้นทุน ขายแล้วมีรายได้เหลือ นั่นก็คือกำไร ทำอย่างไรการรวมกลุ่มทำธุรกิจจึงจะมีกำไร กลุ่มรวมกันสร้างประโยชน์ ไม่ใช่กิจกรรมเฉพาะตัว ของผู้แทนกลุ่มคนเดียว

กลุ่มต้องมีเป้าหมาย ชีตศทาง มีแผนกำกับวิธีปฏิบัติ แผนผลผลิตวัตถุดิบ แผนแปรรูป แผนการตลาดอาศัยความรู้ ฝีมือ ของสมาชิกเป็น “ผู้บริหาร” จัดการผลผลิตทรัพยากรผลิต ควบคุมคุณภาพ โฆษณาจำหน่าย ยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน ที่สำคัญที่สุด คือ ต้องพูดคุย เรียนรู้ร่วมกัน แก้ปัญหา ยกระดับคุณภาพงาน ต่อเนื่อง

จำเป็นหรือไม่? “ต้องมารวมกันทำ ในที่ทำการกลุ่ม” ก็แล้วแต่.. ขึ้นอยู่กับ การตกลงในรูปแบบการบริหารงาน ด้วยการรวมกันทำทุกวัน ทุกสัปดาห์ ในโรงเรียน มาตรฐานการผลิต สมาชิกได้ค่าตอบแทนเป็นรายวัน หรือรวมผลผลิตบนลานค้าตามเวลานัดหมาย

การเป็นกลุ่มก็เพื่ออาศัยกำลัง สร้างพลัง ใช้น้ำใจเป็นสายใยสัมพันธ์ สร้างสิ่งที่มีคุณค่า แปลเป็นมูลค่าราคาที่เหมาะสม คุณภาพคงที่ คนซื้อไม่ลำบากใจซื้อ คนขายอยู่ได้ ถ้าหวังกำไรมาก จะขายได้น้อย แต่กำไรน้อยขายปริมาณมาก รวมๆ แล้วอย่างไหนจะดีกว่ากัน..?

กลุ่มคือการช่วยกัน สำเร็จ เผชิญปัญหา แก้ไข รับผิดชอบด้วยกัน รวมทั้งมีรายได้เลี้ยงชีพในชีวิตประจำวันได้ ไม่ใช่จะได้เงินเมื่อปันผลปีละครั้ง...!!

อินเทอร์เน็ตเพื่อประชาชน : การพัฒนาประเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

การพัฒนาประเทศไทยภายใต้แนวคิดไทยแลนด์ ๔.๐ คืออีกนโยบายที่รัฐเตรียมวางรากฐานการพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสให้เท่าเทียมกันระหว่างชุมชนเมืองกับชุมชนชนบท ด้วยโครงการอินเทอร์เน็ตหมู่บ้าน (เน็ตประชารัฐ) ที่จะทำให้หมู่บ้านเกิดการพัฒนาและเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ที่สำคัญสิ่งที่รัฐบาลต้องดำเนินการควบคู่ไปด้วยก็คือ การให้ความรู้ ความเข้าใจกับชาวบ้านถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้อินเทอร์เน็ต ที่จะปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ไปสู่ยุค ๔.๐ ทั้งด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ รู้จักต่อยอดเทคโนโลยี เพื่อให้รู้ตลาดและโลกภายนอกรวมทั้งด้านสุขภาพ

คำตอบ

คือหากชุมชนที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ก็สามารถทำอะไรได้หลายอย่าง ประชาชนสามารถดูข้อมูลที่มีให้ศึกษาอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะภาคการเกษตรในปัจจุบัน มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำการเกษตรมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเลือกดูพยากรณ์อากาศจากแหล่งที่น่าเชื่อถือได้ คือกรมอุตุนิยมวิทยาที่เป็นแหล่งข้อมูล ลม ฟ้า อากาศโดยเฉพาะ เลือกดูข้อมูลราคาพืชผลทางการเกษตร และแอปพลิเคชันเพิ่มเติมความรู้เรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาโรคพืช วิธีการดูแลรักษา เทคนิคการเพิ่มผลผลิต การแปรรูป ที่จะช่วยเหลือชาวบ้านให้ทำการเกษตรแบบมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตไม่เพียงเท่านั้น ยังสามารถสร้างความเชื่อมโยง สร้างเครือข่ายสื่อสารของหมู่บ้าน เชื่อมโยงความสัมพันธ์ภายในชุมชน เพื่อนฝูง ที่สำคัญมีความสะดวกรวดเร็วต่อการประชาสัมพันธ์ในเรื่องต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

ถึงตอนนี้
บางคนอาจยังสงสัยว่า
แล้วอินเทอร์เน็ต
จะช่วยพัฒนาหมู่บ้าน
ได้อย่างไร

ส่วนสถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อประชาชน ชุมชนละ ๑ จุด เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย พวกเราก็ช่วยกันบอกต่อกันด้วยนะว่าหมู่บ้านเรามีอินเทอร์เน็ตใช้งานฟรีกันแล้ว โดยจุดสังเกตคือ จะมีสัญลักษณ์ Wi-Fi เพื่อประชาชนตามสถานที่ศาลาประชาคมหมู่บ้าน หรือถ้าชุมชนไหนไม่มีศาลาประชาคมก็จะอยู่ที่บริเวณบ้านผู้ใหญ่บ้าน มีสัญญาณส่งไกลถึง ๕๐ เมตร ในที่โล่งแจ้ง ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมด้วย หากในชุมชนมีสิ่งปลูกสร้างอาคารเยอะๆ การส่งสัญญาณอาจจะเหลือเพียง ๒๐ เมตรเท่านั้น

เมื่อรู้แล้วว่าอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาขนาดนี้ ลองมาดูขั้นตอนการใช้งานดู ซึ่งก็มีขั้นตอนที่ง่ายดายนดังนี้

๑. เปิด Wi-Fi แล้วเลือกเครือข่าย Thailand Wi-Fi by MDES
๒. ใส่หมายเลขบัตรประชาชน ๑๓ หลัก และหมายเลขโทรศัพท์มือถือเสร็จแล้วกดสมัครสมาชิก
๓. รอรับรหัสผ่านทาง SMS จากมือถือหรือแท็บเล็ต
๔. เมื่อได้รับรหัสผ่านแล้ว ก็นำมาใส่ในช่องรหัสเปิดให้บริการ แล้วกดยืนยัน
๕. เสร็จแล้วอ่านข้อตกลง แล้วกดยอมรับข้อตกลง จากนั้นก็เริ่มใช้งานได้เลย

เพียงเท่านี้ก็สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมที่มีประโยชน์ เกี่ยวกับการทำผลผลิตทางด้านเกษตรกรรมให้มีมูลค่าสูงขึ้น สร้างรายได้สร้างอาชีพ สร้างการเรียนรู้ สร้างสุขภาพดีๆ สร้างชุมชนในหมู่บ้านให้เข้มแข็ง ทั้งนี้ยังมีวิธีอีกมากมายที่หาได้จากอินเทอร์เน็ต ที่จะรองรับเกษตรกรรมรุ่นใหม่ให้เป็นเกษตรกร ๔.๐ ตามนโยบายรัฐบาล ทั้งหมดนี้คือประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตที่ชุมชนจะได้รับ หากใช้ทางที่ดีมีประโยชน์

พัฒนา คือ สร้างสรรค์

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
กรมการพัฒนาชุมชน

กลุ่มเกษตรกรผสมผสานแปรรูป บ้านดอนแก้ว..

ต้นแบบการ ร่วมคิด ร่วมทำ สู่ทางรอดที่ยั่งยืน

รู้
หรือ
ไม่

การจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพ ทำให้ชาวบ้านดอนแก้วเล็กเหล่านี้อาศัยกลุ่มเพาะเห็ดและพลังของการรวมกลุ่ม ยังช่วยสร้างวิถีชีวิตที่ยั่งยืนจากสัมผัสชุมชนชนบททั่วถึง พร้อมกับการได้ร่วมคิด ร่วมทำ เป็นวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็งสร้างรายได้ให้กับชุมชน

บ้านดอนแก้ว อ.วังเวียงเหนือ จ.ลำปาง

ชุมชนบ้านดอนแก้ว หมู่ที่ ๘ ตำบลร่องเคาะ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง เคยเป็นหนึ่งในชุมชนที่ประสบปัญหาการขาดแคลนรายได้ ขาดทุนและมีหนี้สินเหมือนๆ กันกับชุมชนเกษตรกรรมอื่นๆ ในประเทศไทย ในอดีต นอกจากการทำนา ทำไร่ และรับจ้างทั่วไปแล้ว ชุมชนแห่งนี้ยังเคยมีโรงกลั่นสุราในหมู่บ้าน ทำให้ชาวบ้านส่วนใหญ่ติดเหล้า และใช้จ่ายเงินที่ได้ไปกับการดื่ม ขาดการเก็บออมและมีปัญหาสุขภาพกันถ้วนหน้า

ทางออกแรกที่เกิดขึ้น คือ การรวมกลุ่มกันขายข้าวโพดให้กับพ่อค้าคนกลาง ซึ่งผลที่ได้ทำให้ชาวบ้านขายข้าวโพดได้ราคาสูงขึ้น และนั่นจึงเป็นที่มาของการรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาของคนในชุมชน

ชาวบ้านดอนแก้ว

จะทำไมฟักทอง
เพื่อขายเมล็ดตากแห้ง
ให้กับโรงงาน
ส่วนเนื้อของฟักทอง
จะนำไปทำข้าวเกรียบส่งขาย
ในตลาดชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจเกษตรผสมผสานแปรรูป บ้านดอนแก้ว

เริ่มต้นจัดตั้งและจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน

เมื่อ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ มีสมาชิก ๑๓ คน ปัจจุบันมีสมาชิก ๑๙ คน และเครือข่ายกว่า ๑๐๐ คน ดำเนินการภายใต้แนวคิด เพื่อเพิ่มรายได้ให้คนในชุมชนบ้านดอนแก้ว ที่สำคัญยังน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหัวใจในการดำเนินงาน โดยมุ่งใช้ทรัพยากรในชุมชนมาแปรรูปเป็นผลผลิตและสิ่งที่ต้องกิน สิ่งที่ต้องใช้ของชาวบ้าน เพื่อช่วยลดรายจ่าย อาทิ การประกอบกิจกรรมกลุ่มทำน้ายาล้างจาน ไว้ใช้ในครัวเรือน การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ และน้ำส้มควันไม้ จากซังข้าวโพด เปลือกข้าวโพดที่เหลือจากการขายเพื่อลดการใช้สารเคมีในแปลงเกษตรกรรม

การจัดการทุน

จะยึดหลักการพึ่งพาตนเอง โดยจะจัดหาทุนเข้ากลุ่ม โดยการนำทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาใช้ทำกิจกรรมที่ก่อเกิดรายได้ เช่น การเพาะเห็ดนางฟ้าและทำก้อนเห็ดเพื่อขาย รวมทั้งจะมีการระดมทุนจากสมาชิก โดยการระดมหุ้น ที่สำคัญจะมีระบบการทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนแบบมีส่วนร่วม โดยสมาชิกจะร่วมกันทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอด้วยหลักการบัญชีที่ถูกต้อง

การพัฒนาของกลุ่มเกษตรกรผสมผสานแปรรูปบ้านดอนแก้ว

ได้รับการยกย่องให้เป็นวิสาหกิจชุมชนต้นแบบ ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพราะจะมีแนวทางการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งจากภายใน คือ การร่วมคิดด้วยการจัดประชุม พูดคุยกันเพื่อแก้ปัญหาในชุมชนอย่างเป็นประจำ และการเรียนรู้จากภายนอกด้วยการเข้ารับการอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน

การบริหารความเสี่ยง

กลุ่มเกษตรกรผสมผสานแปรรูปบ้านดอนแก้ว มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น เห็นได้จากการลดความเสี่ยงจากราคารับซื้อเห็ดที่อาจจะตกต่ำในบางช่วงเวลา ด้วยการอบรมให้ความรู้สมาชิกเรื่องการทำเห็ดหมักเห็ด และข้าวเกรียบเห็ดซึ่งเป็นการแปรรูป ที่ช่วยแก้ปัญหาการขาดรายได้ได้อย่างดี

เลิกเหล้า ด้วยกลุ่มเพาะเห็ด

กิจกรรมกลุ่มเพาะเห็ด ทำให้ชาวบ้านใช้เวลาว่างเว้นจากการทำนา ทำไร่ มาช่วยกันทำก้อนเห็ดขาย แทนการนั่งดื่มเหล้า เพราะในแต่ละครัวเรือนต้องการแข่งขันกันผลิต เพื่อเพิ่มยอดขายให้กลุ่มฯ ทำให้พวกเขามีรายได้เพิ่มจากเงินปันผล ในที่สุดชาวบ้านพากันเลิกเหล้าหันมาใช้เวลาว่างสร้างคุณค่าให้ตัวเอง

สมาคมชุมชน ขนมกั่วตัด

ช่วยพัฒนาอาชีพครัวเรือนในชุมชนบ้านดอนแก้ว โดยปราชญ์ชุมชน พ่วงศักดิ์ ป้องกัน ได้ถ่ายทอดขั้นตอนและทักษะความรู้การทำขนมกั่วตัด สร้างรายได้ให้ครัวเรือนและต่อยอดจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพ ส่งขายไปที่อำเภอแจ้ห่มและตำบลอื่นๆ ในอำเภอวังเหนือ

ศิลปะการขายแบบชาวบ้านดอนแก้ว

อาจกล่าวได้ว่า ความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจเกษตรผสมผสานแปรรูปบ้านดอนแก้ว เป็นผลมาจากการมีเทคนิคทางการตลาดที่ดีเยี่ยม ซึ่งน่าจะเป็นตัวอย่างให้กลุ่มวิสาหกิจอื่นๆ นำไปปรับใช้กันได้ ดังนี้

ปัจจุบันตลาดสินค้าแปรรูปเกษตรมีแนวโน้มขยายตัวผู้บริโภคมีความต้องการสูง ทำให้สินค้าเกษตรแปรรูปของ บ้านดอนแก้วทุกประเภทขายได้ สอดคล้องกับหลักอุปสงค์ คือ ความต้องการซื้อสินค้า และหลักอุปทาน คือ ความต้องการขายสินค้าเกษตรของชาวบ้าน

ชาวบ้านดอนแก้ว มีการสร้างสรรค์สิ่งใหม่หรือสร้างมูลค่าเพิ่มจากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งช่วยสร้างสินค้าที่แตกต่าง เพราะเห็นช่องว่างที่คู่แข่งทิ้งไว้ เห็นได้จากการมีสูตรหรือเคล็ดลับการทำก้อนเห็ดที่ไม่ใส่กากน้ำตาลเหมือนกับที่อื่นๆ เพราะได้สังเกตและทดลองจนเห็นผลจริงแล้ว ทำให้ก้อนเห็ดนางฟ้าของบ้านดอนแก้วจะมีอายุยาวนานและให้ดอกเห็ดที่แข็งแรงกว่า นอกจากนั้นยังมุ่งเพาะเห็ดหลินป้า เห็ดป่าหายาก ที่สามารถขายได้ราคาสูงเพื่อเป็นสินค้าของกลุ่มฯ ต่อไป

มีตลาดชุมชน เป็นช่องทางการจำหน่ายสินค้าและทำการตลาดด้วยการสื่อสารประชาสัมพันธ์ทางวิทยุชุมชน ไปออกงานแสดงสินค้าทุกแห่งที่ได้รับเชิญเข้าร่วม รวมทั้งการได้ติดต่อพูดคุยสินค้ากับชาวบ้านต่างจังหวัด จากเวทีอบรมเรียนรู้ต่างๆ

ความร่วมมือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คือ ผลจากการจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพ ที่กรมการพัฒนาชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดขึ้น เพื่อช่วยสร้างอาชีพและรายได้ในชุมชน ด้วยเพราะการประกอบกิจกรรมกลุ่ม เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ Learning by doing และในกระบวนการยังใช้เทคนิค กระตุ้นความคิด สร้างจิตสำนึก โดยกรมการพัฒนาชุมชนจะเป็นผู้รับผิดชอบฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้วันนี้ชุมชนต่างๆ ในประเทศไทยมีกระบวนการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

วิสัยทัศน์ ส่งเสริมความรู้
อาชีพ สร้างรายได้ให้ชุมชน
พัฒนาดินให้มีฝีมือ
ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ศูนย์สาริตการตลาด (เซเว่นของชุมชน)

ชื่อ“ศูนย์สาริตการตลาด” เป็นการทดลองปฏิบัติเรียนรู้และรับผิดชอบร่วมกันในการแก้ปัญหาของชุมชน คือ

๑. ฝึกให้สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีความรู้เกิดความเข้าใจ และสามารถบริหารงานด้านการค้าขายในศูนย์สาริตการตลาด
๒. เป็นการฝึกการนำเงินไปลงทุนประกอบธุรกิจค้าขาย เพื่อก่อให้เกิดดอกผลตามมา
๓. เป็นการช่วยเหลือสมาชิกของกลุ่ม และประชาชนในหมู่บ้าน มีความสะดวกรวดเร็วและประหยัด ในการซื้อหาสิ่งของอุปโภค-บริโภค ปัจจัยการผลิตและอุปกรณ์การประกอบอาชีพมาใช้ในครัวเรือน
๔. ป้องกันสมาชิกและประชาชน จากการถูกเอารัดเอาเปรียบที่ต้องซื้อของแพง และขายผลผลิตสมาชิกในราคาต่ำ
๕. สมาชิกที่มีฐานะยากจน เริ่มมีบทบาทด้านการค้าในระดับหมู่บ้าน ตำบล และขยายไปสู่ระดับอำเภอและจังหวัดได้การปันผลกำไร ผลกำไรที่ได้จะมีการจัดสรร ๒ ลักษณะ คือ

๑. เฉลี่ยคืนแก่ผู้ซื้อสินค้าที่เป็นสมาชิกเป็นรายเดือน โดยคณะกรรมการร่วมประชุมพิจารณาว่าจะเฉลี่ยคืนกี่เปอร์เซ็นต์ของกำไรที่ได้ เช่น คืนร้อยละ ๕ คือ เมื่อซื้อสินค้าครบ ๑๐๐ บาท จะได้กระดาษแทนเงินสดมีค่า ๕ บาท เพื่อซื้อในครั้งต่อไป
๒. นำผลกำไรที่เหลือจากการเฉลี่ยคืนให้กับสมาชิก ไปร่วมกับกำไรของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยจะมีการจัดสรรคืนสมาชิกจากหุ้นที่สมาชิกมีอยู่ ในสมุดสัจจะสะสมทรัพย์ หักเป็นทุนขยายงาน ทุนสำรอง และทุนสาธารณะ ต่อไป

จากการจัดตั้งศูนย์สาริตการตลาด สร้างให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งในด้านการพึ่งพาตนเอง โดยหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การระเบิดจากข้างใน การมีส่วนร่วม และยังสร้างความภูมิใจให้คนในชุมชน เพราะ

“ทุกคนเป็นเจ้าของ”

ชาวกรุงเทพฯ หรือจังหวัดใหญ่ๆ มักจะได้ยินเสียง “รับขนมจิบ ชาลาเปาเพิ่มไหมคะ” เป็นเสียงคุ้นเคยแทบทุกวันในขณะที่คุณกำลังซื้อสินค้าที่ร้านสะดวกซื้อ (เซเว่น) ซึ่งเด็กเล็กๆ แทบต้องบอกให้พ่อแม่พาไปเซเว่นทุกครั้งทีกลับจากโรงเรียน เซเว่นจึงเป็นสถานที่ที่ทุกๆ คนต้องเข้าไปใช้บริการ ถึงไม่คิดจะซื้ออะไรก็มีแอร์เย็นๆ ไว้ออยคุณ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ส่วนในชนบทที่ห่างไกล เซเว่นอาจไปไม่ถึงแต่ก็มีศูนย์สาริตการตลาดไว้ให้คนในชุมชนได้ใช้บริการเพื่อให้คนในชุมชนสะดวกในการซื้อหาสิ่งของอุปโภคบริโภค และยังช่วยแก้ปัญหาชุมชนนั่นเอง

“ศูนย์สาริตการตลาด”

เป็นกิจกรรมที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่ประชาชนร่วมดำเนินการและจัดตั้ง โดยใช้กำไรจากการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ ๑. ลงทุนหรือมีการระดมทุนจากสมาชิกเพิ่ม เพื่อแสวงหาสินค้าอุปโภค-บริโภค ปัจจัยการผลิตราคาต่ำมาจำหน่าย โดยมีแนวคิด “รวมซื้อ - รวมขาย” ของคนในชุมชน ซึ่งการดำเนินงานของศูนย์สาริตการตลาด เกิดจากแนวคิดสำคัญ คือ

- รวมกันซื้อ เป็นการจัดหาสินค้าหรือความต้องการซื้อของคนในชุมชน โดยศูนย์สาริตไปซื้อในราคาส่งแล้วขายสู่ชุมชน ในราคายุติธรรม
- รวมกันขาย ช่วยกระจายสินค้าชุมชน โดยอาจเป็นสินค้าเกษตรกรรมหรือสินค้าชุมชนจากฝีมือคนในชุมชน มาขายในศูนย์สาริต ๑ หรือขายออกสู่ตลาดภายนอกชุมชน
- เป็นร้านค้าที่ “สมาชิกเป็นเจ้าของ”
- ผลกำไรปันคืนสู่สมาชิกและชุมชน
- ฝึกการลงทุนค้าขาย

Check
In ชุมชน

ดอนแก้ว
น้ำจืด
แห่ง

บ้านศรีดอนชัย

บทความโดย : น.ส.บุติมา ภูมิแก้ว นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

บ้านศรีดอนชัย ตำบลต้นธงชัย อำเภอเมืองฯ จังหวัดลำปาง ถ้าหากมองผ่านๆ ก็เป็นเพียงหมู่บ้านเกษตรกรรม หมู่บ้านปศุสัตว์ ทำนา เลี้ยงวัว กว้างๆ ไร่ แต่หากได้ลองเข้าไปลองสัมผัส และเยี่ยมชม “ศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของหมู่บ้าน โดยอยู่ในความรับผิดชอบของ ผู้ใหญ่ประหยัด ชัดสมการ ผู้ซึ่งเป็นหัวเรือใหญ่ในการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ฯ จะเห็นได้ถึงผลลัพธ์ของการพัฒนาศักยภาพของศูนย์เรียนรู้ฯ ได้สมดังชื่อและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ จริงๆ

เริ่มจากแนวคิดการทำงานของผู้ใหญ่ ที่ต้องการ “ทางคืนพื้นที่ของหมู่บ้าน” ที่ถูกนายทุนกว้านซื้อเพื่อประโยชน์ส่วนตน จนในที่สุดก็สามารถทางคืนมาได้ ผู้ใหญ่ประหยัดจึงได้รวบรวมกลุ่มผู้เลี้ยงวัว จากเดิมที่มีการเลี้ยงกันอย่างกระจัดกระจาย ตามพื้นที่ว่างของหมู่บ้าน ก็ได้มีการจัดสรรปันส่วนพื้นที่ชายป่าของหมู่บ้านสำหรับทำคอกเลี้ยงวัวของคนในหมู่บ้าน ให้เป็นหลักแหล่งไม่ให้ส่งกลิ่นรบกวนบริเวณที่พักอาศัย เกิดเป็นกลุ่มผู้เลี้ยงวัว ซึ่งผู้ใหญ่ประหยัดต้องการให้มีการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างคนและป่า ป่าให้อาหารวัว และชาวบ้านชาวบ้านก็ต้องช่วยกันระแวงระวัง ดูแลรักษาป่า ซึ่งถือเป็นแหล่งอาหารของตนด้วย

อีกหนึ่งแนวความคิดของผู้ใหญ่ประหยัด คือการพยายามทางงบประมาณต่างๆ ของทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน มาช่วยหนุนเสริมการพัฒนาหมู่บ้าน เช่น ของบประมาณเพื่อสร้างโรงสีชุมชน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการให้คนในหมู่บ้านและชุมชนใกล้เคียง บริหารจัดการโดยชาวบ้าน เก็บค่าบริการเพียงพอสำหรับค่าไฟและค่าบริหารจัดการเท่านั้น รวมถึงโรงน้ำดื่มเช่นกัน ที่เน้นในเรื่องของการเป็นสวัสดิการชุมชนมากกว่าการแสวงหากำไร อีกหนึ่งแนวคิดที่น่าสนใจ คือการลองผิดลองถูกของผู้ใหญ่ประหยัดและแกนนำ กรรมการหมู่บ้าน เช่น การปลูกไผ่ การเพาะกล้าไม้ การทำน้ำหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยชีวภาพ เพื่อใช้ในชุมชนและจำหน่ายแก่ผู้มาเยี่ยมชมดูงานศูนย์เรียนรู้ฯ ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดนี้ เริ่มต้นจากการที่ผู้ใหญ่อยากเรียนรู้เห็นว่า มีประโยชน์ในการลดรายจ่ายของคนในหมู่บ้าน จึงได้เริ่มทดลองโดยตนเองและกลุ่มแกนนำ กรรมการหมู่บ้านเพียงกลุ่มเล็กๆ โดยใช้ทุนของตนเอง เมื่อได้ผลลัพธ์ที่เป็นที่น่าพอใจเห็นว่าสามารถลดรายจ่ายได้ จึงค่อยขยายผลส่งต่อองค์ความรู้ให้คนในชุมชน โดยส่งเสริมให้จัดตั้งเป็นกลุ่ม มีประธาน มีกรรมการ มีการพัฒนาแกนนำที่ร่วมทดลองให้สามารถเป็นปราชญ์ที่มีความเชี่ยวชาญ มีการฝึก การสอน การพัฒนาให้สมาชิกในกลุ่มสามารถทำ และสามารถดำเนินการต่อในรูปของกลุ่มได้อย่างยั่งยืน มีการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง มีการแบ่งพื้นที่ใช้สอยบริเวณศูนย์เรียนรู้ฯ เป็นที่ทำการกลุ่ม และสถานที่รอบนอกเป็นโรงเรือนดำเนินการ มีการผลิตและส่งต่อให้คนในชุมชนนำไปปลูกกินผล ใช้ประโยชน์ลดรายจ่ายในครัวเรือนของตนเอง มีการหาตลาด ส่งเสริมการตลาดในรูปแบบ

ต่างๆ เช่น การแปรรูปน้ำพริกปลา ข้าวสาร ปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ด น้ำหมักชีวภาพ หรือจะเป็นการขายของสด เช่น หน่อไม้ ถั่วฝักยาว ฯลฯ ณ ตลาดประชารัฐ ออกงานต่างๆ ของจังหวัด เช่น งานกาชาด เป็นต้น ในแง่ของการเลี้ยงสัตว์ เศรษฐกิจ ได้มีการตั้งกลุ่มเลี้ยงกบ เลี้ยงปลา และล่าสุดกับการเลี้ยงหมูป่า ที่ปัจจุบันมีการทดลองเลี้ยงจำนวน ๔ ตัว โดยทุนส่วนตัวของผู้ใหญ่ประหยัด ซึ่งหากได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ก็จะได้มีการขยายผลส่งต่อจัดตั้งกลุ่มภายใต้ความดูแลของศูนย์เรียนรู้ฯ ต่อไป

เมื่อย้อนกลับมาดูบทบาทของศูนย์เรียนรู้ฯ ในด้านอื่นๆ ก็เห็นได้ว่าผู้ใหญ่ประหยัดสามารถดึงบทบาท ศักยภาพของศูนย์เรียนรู้ฯ ออกมาได้อย่างเต็มที่ เช่น การใช้สถานที่ของศูนย์เรียนรู้ฯ เป็นสถานที่ประชุมประจำเดือนของหมู่บ้านทุกเดือน การใช้เป็นสถานที่ของการประชุม อสม. การเป็นสถานที่อบรมเด็กของกศน.และเป็นสถานที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตประชารัฐของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงเป็นศูนย์เรียนรู้ฯ ต้นแบบ ๑ ใน ๓๓ ศูนย์ฯ ในโครงการศูนย์เรียนรู้ใกล้บ้านของสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK Park) โดยผู้ใหญ่ประหยัดได้ดำเนินการปรับปรุงพัฒนา ให้มีเครื่องขยายเสียง มีห้องน้ำรองรับผู้มาใช้บริการ รวมถึงได้รับงบประมาณจัดซื้อเครื่องออกกำลังกายสำหรับคนในชุมชน พร้อมหลังคาโรงเรือน และยังมีแผนที่จะพัฒนาบริเวณโดยรอบและขยายพื้นที่ของศูนย์เรียนรู้ฯ ให้กว้างขวาง รองรับกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนได้มากยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่านอกจากความตั้งใจที่จะพัฒนาหมู่บ้านของตน ในแง่ของการปกครองตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายแล้วนั้น การมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาในด้านสวัสดิการต่างๆ ของคนในชุมชน ก็ถือเป็นสิ่งที่จะต้องทำควบคู่กันไป อาจจะกล่าวได้ว่านอกจากจะใช้อำนาจในการปกครองแล้ว ต้องใส่ใจในการปกครองคนด้วย จึงจะทำให้ชุมชนมีความเรียบร้อยและมีการพัฒนาครอบคลุมในทุกๆ ด้าน ดังเช่นปณิธานในการทำงานของผู้ใหญ่ประหยัดที่ว่า

"คิดแล้วต้องทำได้"

นอนไม่หลับทำไงดี

ลองเอาเท้าออกจากผ้าห่มสิ
ช่วยให้หลับสบายขึ้น

ไม่ว่าใครก็คงอยากนอนหลับให้สบายตลอดทั้งคืน แต่บางทีก็เจอปัญหานอนไม่หลับบ้าง หลับยากบ้าง หรือสะดุ้งตื่นกลางดึกจนนอนไม่พอ เอาละ ! มาจับปัญหาการนอนไม่หลับหรือนอนหลับไม่สบายกันดีกว่า ด้วยวิธีง่ายๆ เลยค่ะ แคนนอนเอาเท้าออกนอกผ้าห่มเท่านั้นหลับสบายตลอดคืนเลย

วิธีนอนเอาเท้าออกจากผ้าห่มอาจเป็นเคล็ดลับช่วยให้นอนหลับสบายของใครหลายคนมานานแล้ว แต่เคยข้องใจกันบ้างไหมคะว่า ทำไมแค่เหยียดเท้าออกจากผ้าห่มขณะนอนหลับก็ช่วยให้หลับสบายขึ้นได้ง่ายๆ คำตอบก็คือ กลไกการนอนหลับของเราเกี่ยวข้องกับอุณหภูมิในร่างกาย ซึ่งโดยปกติร่างกายจะลดระดับอุณหภูมิลงประมาณ ๒-๓ องศาเซลเซียสเพื่อให้ร่างกายอยู่ในจุดที่สบาย เปิดโอกาสให้ความอบอุ่นเริ่มครอบงำและจะลดระดับอุณหภูมิลงต่อไปอีกนิด เมื่อถึงช่วงการนอนหลับลึก ซึ่งนี่ละค่ะคือเหตุผลที่ทำให้การนอนหลับเอาเท้าออกนอกผ้าห่มช่วยให้นอนหลับได้ง่ายขึ้น

เนื่องจากเท้าก็เป็นอวัยวะหนึ่งที่ช่วยระบายความร้อนจากร่างกายได้ดีเลยทีเดียวและนอกจากฝ่าเท้าจะเป็นอวัยวะที่ช่วยระบายความร้อนได้ดีแล้ว เท้าของเรายังประกอบไปด้วยหลอดเลือดชนิดพิเศษที่ชื่อว่าหลอดเลือด AVAs (Arteriovenous Anastomosis) ซึ่งเป็นหลอดเลือดที่ช่วยควบคุมอุณหภูมิของร่างกายให้เป็นปกติ และมีหน้าที่ส่งกระแสเลือดไปยังเส้นเลือดที่อยู่ใต้ผิวหนังฝ่าเท้าอีกที คราวนี้พอเรานอนเอาเท้าออกมารับอากาศนอกผ้าห่ม ความเย็นจากอากาศนอกผ้าห่ม

ที่ปะทะกับหลอดเลือดใต้ฝ่าเท้าก็จะทำให้หลอดเลือด AVAs ต้องปรับอุณหภูมิภายในร่างกายใหม่โดยกระจายเอาความร้อนภายในหลอดเลือดที่มีอยู่ออกมาและเมื่อกระแสเลือดที่มีอุณหภูมิลดลงไหลเวียนไปทั่วทั้งร่างกาย ก็จะทำให้ส่งผลให้อุณหภูมิแกนของร่างกายเย็นลงด้วย คราวนี้เราก็นอนหลับได้อย่างสบายมากขึ้นแล้ว

อย่างไรก็ดี การนอนหลับโดยการเอาเท้าออกนอกผ้าห่มอาจจะเหมาะกับคนที่นอนไม่เปิดแอร์มากกว่า เพราะจะช่วยเฉลี่ยอุณหภูมิของร่างกายให้อยู่ในจุดที่สบายได้ ทว่าหากคุณเป็นคนที่ต้องนอนเปิดแอร์ทั้งคืนอยู่แล้วการนอนเอาเท้าออกนอกผ้าห่มอาจทำให้เป็นหวัดและไม่สบายเอาได้ เพราะเท้าอาจได้รับความเย็นมากเกินไปจนจะกลายเป็นหวัดได้ ดังนั้นคนไหนรู้สึกร้อนแต่ไม่อยากเปิดแอร์ ก็ลองนอนเอาเท้าออกนอกผ้าห่มดูค่ะ

ขอขอบคุณข้อมูลจาก รายการ Did You Know...? คุณรู้หรือไม่
นางกมลณี วงศ์สว่าง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชน
๒. เพื่อเป็นการขยายช่องทางสื่อ โดยใช้ชุมชนเป็นห้องเรียนและวิถีชีวิตในชุมชนเป็นแบบฝึกหัด
๓. เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์

คณะที่ปรึกษา

นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายทวีป บุตรโพธิ์ รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายสมหวัง พ่วงบางโพ รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายโชคชัย แก้วป่อง รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายอุทัย ทองเดช ผู้อำนวยการสำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

ที่ปรึกษาคณะทำงาน

ผอ.กลุ่มงานฯ ทุกกลุ่มและหัวหน้าฝ่ายอำนวยการ สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

บรรณาธิการ

นายรังสรรค์ หังสนาวิน ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชน

กองบรรณาธิการ

นางสาวพวงเพชร	ทิพย์ทอง	นายฉัตริน	สุวรรณหงส์
นางสาวชนิษฐา	ปิ่นกระจาย	นางสาวอรรณพ	เพียรราษฎร์
นางสาวจันทนา	ตั้งศักดิ์เจริญสุข	นางสาวจิตราณูช	เกียรติอดิสร
นางสมพิศ	ปุนจตุรัส	นางสาวสุติมา	ภูมิแก้ว
นายไพรัตน์	จงรักษา	นางสาวลดา	นพรัตน์
นายอนันต์	เลิศแสง	นายอรรถวิทย์	สุนทรพานิชกิจ
นางสาววิลาสินี	สุดสาร	นายภาณุมาศ	ตรีสุวรรณ
นางกมลณี	วงศ์สว่าง	นางสาวปรีศรา	อำมาลี
นางสาวฉายาลักษณ์	แก้วศรีพจน์	นางสาวจิรภัทร	ทองมาก

สนับสนุนภาพถ่าย กองประชาสัมพันธ์ กรมการพัฒนาชุมชน

สถานที่ติดต่อ

กลุ่มงานส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐